

Rondetafelgesprek voorstel Wet natuurbescherming

Zowel gebiedsbescherming als soortenbescherming dreigen minder te worden.

Op 25 september sprak de vaste Kamercommissie voor Economische Zaken met een aantal deskundigen en stakeholders over het voorstel voor een nieuwe Wet natuurbescherming. Deze wet moet de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet vervangen en zal (als het allemaal volgens plan gaat), op zijn beurt weer opgaan in de Omgevingswet.

Er waren vier 'blokken' van sprekers: [1] juristen/wetenschappers, [2] maatschappelijke organisaties, [3] provincies en terreinbeheerders en [4] bedrijfsleven. Deze heren (ja, allemaal heren), hielden elk een inleiding van een paar minuten, daarna kregen de Kamerleden per blok gelegenheid om vragen te stellen en opmerkingen te maken.

Van de leden van de commissie waren aanwezig (in volgorde van zitplaats), Henk Leenders (PvdA), Esther Ouwehand en Marianne Thieme (PvdD), Jaco Geurts (CDA), Norbert Klein (50PLUS), Carla Dik-Faber (CU) en Rudmer Heerema (VVD) en als voorzitter Henk van Gerven (SP). Dat waren er niet bepaald veel en van sommige partijen ook niet de bekende sprekers, maar in de grote zaal werd op hetzelfde moment gedebatteerd over deelname van Nederland aan de internationale strijd tegen IS. De afwezigheid van D66 had een andere reden: de klimaatconferentie in New York.

De zaal was redelijk goed gevuld; de drie bij het voorstel betrokken juristen van EZ waren er ook. Belangrijkste onderwerpen van gesprek waren opname van de intrinsieke waarde van de natuur in de tekst van de wet, de uitvoering van natuurwet en -beleid door de provincies (decentralisatie) en de regierol van het Rijk, de bescherming van het landschap en typische waarden als schoonheid, weidsheid, duisternis en stilte, plezierjacht en/of beheerjacht en de relatie tot de Omgevingswet.

Professor Kees Bastmeijer gaf kernachtig weer, waar het bij dit wetsvoorstel om gaat: of het, afgezet tegen de huidige wetgeving, tot betere bescherming van de natuur gaat leiden. Hij zou graag zien dat er een relatie werd gelegd met de nationale natuurvisie. De houding van mensen tegenover de natuur wordt voor een belangrijk deel bepaald door ervaringen die ze als kind met die natuur opdoen. Het recht van kinderen op contact met natuur zou in de wet kunnen worden opgenomen.

Zowel gebiedsbescherming als soortenbescherming dreigen minder te worden. Een gunstige staat van instandhouding is lastig te bereiken als 'losse provincies' daar verantwoordelijk voor zijn. De wet biedt te weinig waarborgen dat nieuwe instrumenten en decentralisatie tot het gewenste effect gaan leiden. Als actieve bescherming meer aandacht krijgt en als verminderde bescherming van o.a. natuurmonumenten wordt teruggedraaid, kan het oordeel nog positief uitvallen.

Dat intrinsieke waarde en utilitaire (gebruiks-) waarde vaak botsen, ligt voor de hand; maar als je de intrinsieke waarde niet erkent, heb je geen grondslag voor een belangenafweging.

De complexiteit van de regelgeving wordt door de vele uitzonderingen in het voorstel trouwens niet verholpen.

Fred Wouters, directeur van de Vogelbescherming, vatte samen wat soorten nodig hebben om te overleven: voedsel, kans op voortplanting en veiligheid ("de 3 V's"). De komende decennia zal het gebruik van de natuur intensiever worden; bescherming moet daar gelijke tred mee houden.

Auke Wouda, jurist bij de Waddenvereniging, vindt het onverstandig om voor de discussie over hoe we de natuur kunnen beschermen te wachten op de Omgevingswet. Eerst moet de bescherming 'rond' zijn, dan kan die worden opgenomen in de OW (die vermoedelijk pas in 2017 of 2018 in werking zal treden).

Laurens Hoedemaker, directeur van de KNJV, schetste een toekomstbeeld met teveel dieren als er alleen jacht t.b.v. beheer plaatsvindt. Wild prijst hij aan als duurzaam vlees, wild veroorzaakt geen mestoverschotten en gebruikt geen antibiotica. Jacht op 'schadelijke' soorten kan de biodiversiteit bevorderen. Hij pleit voor uitbreiding van de wildlijst met soorten die veel in NL voorkomen en terugdringen van regels voor de jacht.

Voor alle duidelijkheid: de gezamenlijke natuurorganisaties, inclusief de Dierencoalitie, en de indieners

Belangrijkste onderwerpen van gesprek waren de bescherming van het landschap en typische waarden.

